

แพทย์กับงานนิติเวชศาสตร์

ณัฐ ตันศรีสวัสดิ์*

นิติเวชศาสตร์เป็นการนำความรู้ และความเห็นทางการแพทย์ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการยุติธรรม และทางนิติศาสตร์ แต่เดิมแพทย์ และประชาชนโดยทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจในงานนิติเวชศาสตร์มากนัก เพราะงานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการผ่าชันสูตรพลิกศพเพื่อวินิจฉัยสาเหตุการตาย แต่เมื่อสังคมมีความซับซ้อนประกอบกับประชาชนให้ความสนใจต่อสังคมรอบตัวมากขึ้น มีหลายคดีที่ไม่สามารถให้คำตอบอย่างโปร่งใสแก่ประชาชนได้ องค์กรที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนได้รับความคลางแคลงใจจากสังคม บทบาทของแพทย์นิติเวชจึงเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้นในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลาง และมีความอิสระในการให้ความเห็นตามหลักวิชาการ และเป็นสากล

อย่างไรก็ตาม งานของแพทย์นิติเวชไม่ได้มีเพียงการชันสูตรพลิกศพเพื่อหาสาเหตุการตายเท่านั้น งานที่สำคัญอย่างหนึ่งของแพทย์นิติเวชได้แก่การเป็นแพทย์ที่ปรึกษาให้กับแพทย์สาขาอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะเมื่อมีการร้องเรียนฟ้องร้องแพทย์ว่ามีการรักษาไม่ได้มาตรฐานหรือแพทย์ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเวชกรรม โอกาสถูกฟ้องร้องนั้นเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นแพทย์สาขาใดก็ตาม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในสถานพยาบาลเอกชนซึ่งสังคมและประชาชนบางส่วนได้ลดบทบาทและสถานภาพของแพทย์ลงมาเป็นเพียงผู้ให้บริการ และประชาชนที่เข้ารับการตรวจรักษาเป็นผู้รับบริการที่จ่ายค่าบริการให้แก่แพทย์ ดังนั้นเมื่อใดก็ตามที่ผู้รับบริการรู้สึกว่าได้รับบริการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง แพทย์ผู้ให้บริการก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกฟ้องร้องได้ แม้บางครั้งการรักษาพยาบาลนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่แพทยสภากำหนด

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่แพทย์ทุกคนควรได้รับการฝึกอบรมนิติเวชศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ให้แพทย์ทุกคนได้เรียนรู้ และตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น กฎระเบียบและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เพื่อให้แพทย์ได้ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดโอกาสเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องได้ และแพทย์เหล่านั้นยังสามารถนำความรู้ทางนิติเวชศาสตร์เบื้องต้นมาปรับใช้สังคมเกี่ยวกับการวินิจฉัย และการให้ความเห็นต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

* ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย